108014 ـ استفاده از مسواک و خمیر دندان توسط روزه‌دار

سوال

آیا استفاده از مسواک و خمیردندان کولگیت یا هر نوع خمیردندان دیگری روزه را باطل می‌کند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

استفاده از مسواک و خمیردندان برای روزه‌دار در اثنای روزه جایز است اما همراه آن باید مواظب باشد که چیزی از آن را نبلعد و بلکه استفاده از مسواک برای روزه‌دار و غیر روزه‌دار مستحب است.

شیخ الاسلام ابن تیمیه ـ رحمه الله ـ می‌گوید: «مسواک بدون هیچ اختلافی مستحب است اما دربارهٔ کراهت آن پس از زوال آفتاب بر دو قول مشهور اختلاف کرده‌اند که هر دو از احمد روایت شده است اما برای این کراهت هیچ دلیل شرعی که بتواند نصوصِ عام مربوط به مسواک را خاص بگرداند اقامه نشده است» (الفتاوی الکبری: ۲/۴۷۴).

از علمای کمیسیون دائم فتوا پرسیده شد: آیا روزه‌دار اجازهٔ استفاده از عطر دارد؟ و آیا جایز است که در هنگام روز، مسواک بزند؟ و آیا زن اجازه دارد در حال روزه حنا استفاده کند یا برای شانه زدن مویش از روغن استفاده کند؟

آنان چنین پاسخ دادند: «او اجازه دارد بر لباسش یا بر روی آنچه بر سر می‌گذارد یا بر روی بدن از عطر استفاده کند اما آن را به بینی‌اش وارد نکند.

و اجازه دارد که در هنگام روز مسواک بزند، به دلیل این سخن پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ که: «اگر برای امتم سخت نمی‌شد آنان را امر می‌کردم که با هر نماز مسواک بزنند» (متفق علیه) و این نمازهای ظهر و عصر را نیز در حق روزه‌دار و غیر روزه‌دار شامل می‌شود و دلیل صحیحی سراغ نداریم که مانع از آن باشد.

زن نیز اجازه دارد که حنا بگذارد یا مویش را برای شانه زدن روغن بزند زیرا این تاثیری بر روزه‌اش ندارد. همینطور مرد اجازه دارد که دارو یا چیزی دیگر را به بدنش بمالد اگرچه روزه باشد».

(فتاوی اللجنة الدائمة: ۱۰/ ۳۲۸).

از شیخ ابن باز ـ رحمه الله ـ پرسیده شد: حکم استفاده از خمیر دندان برای روزه‌دار چیست؟

ایشان چنین پاسخ دادند: «شستشوی دندان با خمیردندان همانند تمیز کردن دندان‌ها با «سواک» است و روزه را باطل نمی‌کند و باید مواظب باشد که چیزی از آن به شکمش وارد نشود و اگر غیر عمدی چیزی از آن وارد شکمش شد [روزه‌اش باطل نیست و] قضایی بر او نیست» (مجموع فتاوی الشیخ ابن باز: ۱۵/۲۶۰).

والله اعلم.